

41. konferencija Generalne komisije za ribarstvo Mediterana (GFCM)

Hotel Splendid, 16. oktobra 2017. godine u 10h

Dame i gospodo,

Poštovani učesnici,

Čast mi je i zadovoljstvo da vam, u ime Vlade Crne Gore, poželim dobrodošlicu, na 41. zasjedanje Generalne komisije za ribarstvo Mediterana, koje se po prvi put organizuje u Crnoj Gori.

Imao sam priliku i prije sedam godina da vas na ovom istom mjestu pozdravim kada je Crna Gora bila domaćin sastanka Naučnog komiteta GFCM koji je, uz druge sastanke radnih grupa koji su organizovani posljednjih godina u Crnoj Gori, bio uvod u jedan ovako, za nas veliki događaj.

Sektor ribarstva u Crnoj Gori ima ekonomsku, ekološku, sociološku i kulturološku ulogu. Najveći dio ribarstva predstavlja obalni ili mali privredni ribolov, koji se vjekovima unazad obavlja na specifičan način. Imajući u vidu tako dugu tradiciju, ovaj oblik ribolova se mora sačuvati i njegovati za buduće generacije, kao izraz prepoznatljivosti i specifičnosti ribarstva Crne Gore.

Nedostatak povoljnih finansijskih sredstava, u kontinuitetu složene ukupne društvene i ekonomske prilike, ključni su razlozi nedovoljne razvijenosti sektora ribarstva. Crnogorsku ribolovnu flotu uglavnom čine plovila prosječne starosti od 40 godina, opremljena zastarjelom opremom, koju prije svega treba obnoviti u cilju bezbjednosti samih ribara na plovilima, kao i u cilju sledljivosti i zdravstvene bezbjednosti ribljih proizvoda.

Učešće crnogorskog ribolova male plave ribe u ukupnom ribolovu na Jadranskom moru je više nego zanemarljivo i iznosi manje od 1% ukupnog ulova. Takođe, nedostatak validne i dobro organizovane statistike o ulovima i iskrcajima plave ribe, takođe nerealno predstavlja mali godišnji ulov ovih vrsta. Crna Gora još uvijek nema

iskrcajne podatke, odnosno mjesta prvog iskrcaja, i jedini pouzdani podaci su biološki podaci, kao i podaci sa naučno-istraživačkih ekspedicija. Zbog toga očekujemo da ribarski sektor sa ovakvim kapacitetima i ovakvim stepenom razvijenosti, jednako u Crnoj Gori kao i u ostalim sličnim državama, budu tretirani na različit način u odnosu na sektore ribarstva u područjima gdje izvjesno postoji preveliki ribolovni napor i prelov ribljih resursa.

Rad Generalne komisije za ribarstvo kao i sve slične inicijative koje imaju za cilj pravu i duboku reformu ribolovnog menadžmenta ima našu punu podršku, jer smatramo da je to jedini način koji će doprinijeti ukupnom razvoju ove oblasti. Mi smo, kao i uvijek spremni, da učestvujemo u svim aktivnostima vezanim za održivo ribarstvo u Mediteranu, a naročito u Jadranskom moru.

Svi zajedno moramo biti odgovorni u sprovođenju mjera za očuvanje, posebno visoko migratornih resursa ribe, kao i ostalih resursa i odgovorni prema potrebi da razvijemo svoje ribarske flote do nivoa odgovornog i održivog ulova, poštujući najzahtjevnije standarde selektivnosti alata i opreme. Crna Gora je značajno podigla nivo aktivnosti u borbi protiv nelegalnog i neregulisanog ribolova u skladu sa preporukama i mjerama GFCM i EU u borbi protiv ovakvog ribolova. Na tom planu prepoznate su obaveze i odgovornosti nadležnih državnih institucija uz značajno učešće i doprinos nevladinih organizacija, stručne i ukupne javnosti.

Ističem da apsolutno razumijemo trenutnu alarmantnu situaciju sa stanjem resursa u Mediteranu, ali da se pri donošenju određenih mjera, preporuka, a posebno onih koje su vezane za ograničavanje ulaganja u modernizaciju ribolovne flote, ponavljam, mora uzeti u obzir specifičnost zemlje, a posebno nivo razvoja sektora. Takođe, bitnim argumentom za ovaj zahtjev navodim i primjer Crne Gore koja je tek na 30% od ukupnog kapaciteta ribolovne flote u odnosu na raspoložive resurse ribe u njenim teritorijalnim vodama.

Zbog toga očekujem razumijevanje potrebe i Crne Gore, i svih sličnih država, da se omogući ovom sektoru da pruži realno mogući doprinos našim nacionalnim ekonomijama, uz otvaranje novih radnih mjesta,

zapošljavanje posebno mladih, postizanje boljeg statusa ribara, kao i potrebu da ovaj sektor obezbijedi dodatnu vrijednost i turističkoj ponudi naših država.

Dakle, poruka je da odgovorno koristimo osjetljive riblje resurse, ali dozvolimo i pomognemo razvoj ribarskog sektora, uz poštovanje najstrožijih zahtjeva održivosti.

Formiranjem Direktorata za ribarstvo u okviru Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja početkom ove godine, kao i upošljavanjem novih ljudi, odlučni smo da ovaj sektor razvijemo na nivo koji pripada jednoj Mediteranskoj zemlji, kao i da odgovorno gazdujemo sa tako osjetljivim resursima i ujedno sektor spremimo da bude konkurentan na otvorenom tržištu.

Nastavljeno je sa radom na daljem usklađivanju zakonodavstva sa zakonodavstvom EU kao i implementiranju preporuka GFCM. Pored navedenog, veoma smo angažovano pristupili pripremi projekata za EU pretpristupne fondove, a takođe smo u samom finalu pregovora sa Svjetskom bankom za skori početak novog projekta u kojem će podrška sektoru ribarstva imati zapaženo mjesto. Takođe, u toku je priprema i realizacija i bilateralnih projekata.

Kada govorim o resursima koje imamo na raspolaganju neprocjenjivu naučnu i administrativnu pomoć Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i Institutu za biologiju mora pruža FAO ADRIAMED projekat, u kome je Crna Gora od 2004. godine. Učešće u ovom projektu je dalo šansu crnogorskim naučnicima i administraciji da duboko i veoma ozbiljno učestvuju u radu svih tijela GFCM, razmjenjuju podatke, vrše procjene i daju smjernice za razvoj odgovornog i dugoročno održivog ribarstva na Jadranu i Mediteranu uopšte.

Konačno, samo domaćinskim i racionalnim gazdovanjem, poštovanjem prirodnih zakonitosti i poštovanjem zakona, moći ćemo dugotrajno ubirati plodove mora, ne narušavajući biološku ravnotežu.

Crna Gora će ostati pouzdan partner u procesu održivog upravljanja ribljim resursima.

I na kraju, još jednom želim vam lijep boravak u Crnoj Gori kao i uspješan rad narednih dana.